

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV GEOTECHNIKY

INSTITUTE OF GEOTECHNICS

NUMERICKÁ ANALÝZA STABILITY PAŽÍCÍ KONSTRUKCE V SOUDRŽNÝCH ZEMINÁCH

NUMERICAL ANALYSIS OF STABILITY OF RETAINING STRUCTURE IN COHESIVE SOILS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE AUTHOR Aneta Fejfarová

VEDOUCÍ PRÁCE SUPERVISOR

Ing. JURAJ CHALMOVSKÝ, Ph.D.

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3647R013 Konstrukce a dopravní stavby
Pracoviště	Ústav geotechniky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Aneta Fejfarová		
Název	Numerická analýza stability pažící konstrukce v soudržných zeminách		
Vedoucí práce	lng. Juraj Chalmovský, Ph.D.		
Datum zadání	30. 11. 2019		
Datum odevzdání	22. 5. 2020		

V Brně dne 30. 11. 2019

doc. Ing. Lumír Miča, Ph.D. Vedoucí ústavu prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc. Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

- HULLA, J.; TURČEK, P. Zakladanie stavieb. 2004.

- Reccommendations on Excavations EAB.

- POTTS, David M.; ZDRAVKOVIC, Lidija; ZDRAVKOVIĆ, Lidija. Finite element analysis in geotechnical engineering: theory. Thomas Telford, 1999.

- POTTS, David M.; ZDRAVKOVIC, Lidija; ZDRAVKOVIĆ, Lidija. Finite element analysis in geotechnical engineering: application. Thomas Telford, 2001.

- POTTS, David. Guidelines for the use of advanced numerical analysis. Thomas Telford, 2002.

Další podklady budou předány na základě konzultací v průběhu samotného řešení bakalářské práce.

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Náplní bakalářské práce je provedení numerické analýzy stavební jámy zhotovené v prostředí málo propustných soudržných zemin, se zaměřením se na první mezní stav. Součástí numerické analýzy bude konsolidační výpočet, což umožní posouzení konstrukce v různých podmínkách: od krátkodobých (neodvodněných) až po dlouhodobé (odvodněné) podmínky. Cílem práce je ozřejmit časový průběh stupně stability s ohledem na plánovanou dobu výstavby a životnosti pažící konstrukce.

STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).

2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

> Ing. Juraj Chalmovský, Ph.D. Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá numerickým modelováním stavební jámy pomocí metody konečných prvků v programu Plaxis 2D. Trojnásobně kootvená pažící stěna je založená v málo propustných soudržných zeminách. V teoretické části práce je popsána ztráta stability, typy výpočtů a materiálový model (Hardenig soil model používaný v matematickém modelu).

Praktická část se zabývá vytvořením matematického modelu stavební jámy. Konkrétně se zaměřuje na první mezní stav. Součástí práce je vyhodnocení stupně stability v čase, pórových tlaků a kritických smykových ploch.

KLÍČOVÁ SLOVA

Numerické modelování, metoda konečných prvků, Plaxis 2D, materiálový model, Hardening soil model, první mezní stav, stavební jáma, pažící konstrukce, stupeň stability, odvodněné podmínky, neodvodněné podmínky, konsolidace, ustálené proudění, kritická smyková plocha

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with numerical modeling of excavation using finite element method in the Plaxis 2D software. Triple-anchored retaining structure is founded in a less permeable cohesive soils. There are described loss of stability, types of the calculation and material model (Hardenig soil model used in the mathematical model) in the theoretical section of this bachelor thesis.

Mathematical model of the excavation was described in the practical section of this thesis, specifically first limit state. Part of the thesis is an evaluation of the degree of stability over time, pore pressures and critical shear surfaces.

KEYWORDS

Numerical modeling, finite element method, Plaxis 2D, material model, Hardening soil model, first limit state, excavation, retaining structure, degree of stability, drained condition, undrained condition, consolidation, steady state groundwater flow, critical shear surface

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Aneta Fejfarová *Numerická analýza stability pažící konstrukce v soudržných zeminách*. Brno, 2020. 41s., 1s. příl. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav geotechniky. Vedoucí práce Ing. Juraj Chalmovský, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem *Numerická analýza stability pažící konstrukce v soudržných zeminách* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 22. 5. 2020

Aneta Fejfarová autor práce

Prohlášení o shodě listinné a elektronické formy závěrečné práce

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané bakalářské práce s názvem *Numerická analýza stability pažící konstrukce v soudržných zeminách* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 22. 5. 2020

Aneta Fejfarová autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu práce panu Ing. Juraji Chalmovskému PhD. za ochotu a čas strávený konzultacemi, cenné rady, poskytnuté materiály, trpělivost a neskutečný entuziasmus v průběhu řešení této práce. Ráda bych také poděkovala firmě Keller Speciální zakládání, za poskytnuté materiály, díky kterým bylo možné tuto práci zpracovat.

Obsah

1	Úvo	d		11
2	Ana	lyzov	vaná stavební jáma	11
	2.1	Polo	oha stavební jámy	11
	2.2	Inže	nýrsko-geologické poměr	12
	2.3	Tecł	nnické řešení	15
3	Pou	žité	metody řešení a aplikovaný matematický model	17
	3.1 definc	Vnit ván a	řní a vnější stabilita pažících konstrukcí Chyba! Záložka i a.	není
	3.2	Тур	výpočtu	17
	3.2.1	L	K ₀ loading	17
	3.2.2	2	Plastic	17
	3.2.3	3	Consolidation	17
	3.2.4	1	Safety	17
	3.3	Drá	hy napětí Chyba! Záložka není definov	ána.
	3.4	Mat	eriálový model - Hardening soil model (HS)	18
4 d	Pop	is se ána	staveného matematického modelu, výpočetní fáze Chybal Záložka	není
u	ennova	ina.		
u	4.1	Vsti	upní parametry zemin pro HS model	20
u	4.1 4.2	Vstu Geo	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu	20 21
u	4.1 4.2 4.2.1	Vstu Gec 1	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu	20 21 21
u	4.1 4.2 4.2.2 4.2.2	Vstu Geo 1 2	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky	20 21 21 22
u	4.1 4.2 4.2.2 4.2.2 4.3	Vstu Gec 1 2 Síť k	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky conečných prvků	20 21 21 22 22
u	4.1 4.2 4.2.2 4.2.2 4.3 4.4	Vstu Gec 1 2 Síť k Hyd	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky conečných prvků Iraulické podmínky	20 21 21 22 22 25
u	4.1 4.2 4.2.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5	Vstu Geo 1 Síť k Hyd	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky konečných prvků Iraulické podmínky e výstavby	20 21 21 22 22 25 25
u	4.1 4.2 4.2.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5 4.6	Vstu Geo 1 Síť k Hyd Fázo Pos	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky konečných prvků Iraulické podmínky e výstavby tup výpočtu	20 21 21 22 24 25 25 27
5	4.1 4.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5 4.6 Výs	Vstu Geo 1 Síť k Hyd Fázo Pos	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky conečných prvků Iraulické podmínky lraulické podmínky tup výpočtu y výpočtů a jejich zhodnocení	20 21 21 22 24 25 25 27 28
5	4.1 4.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5 4.6 Výs 5.1	Vstu Geo 1 Síť k Hyd Fázo Pos ledk <u>y</u>	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky konečných prvků Iraulické podmínky lraulické podmínky up výstavby tup výpočtu jedky stupně stability v čase	20 21 21 22 24 25 25 27 28 28
5	4.1 4.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5 4.6 Výs 5.1 5.2	Vstu Geo 1 Síť k Hyd Fázo Pos ledk <u>v</u> Výs	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky conečných prvků Iraulické podmínky e výstavby tup výpočtu tup výpočtů a jejich zhodnocení ledky stupně stability v čase ledné pórové tlaky	20 21 21 22 22 25 25 27 28 28 29
5	4.1 4.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5 4.6 Výs 5.1 5.2 5.2.2	Vstu Geo 1 Síť ł Hyd Fázo Pos ledk <u>y</u> Výs 1	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky konečných prvků konečných prvků konečných prvků konečných prvků tup výpočtu tup výpočtu tup výpočtu tup výpočtu a jejich zhodnocení výpočtů a jejich zhodnocení ledky stupně stability v čase krátkodobé podmínky – Modely A1, A2	20 21 21 22 22 23 25 25 27 28 28 29 29
5	4.1 4.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5 4.6 Výs 5.1 5.2 5.2.2	Vstu Geo 1 Síť k Hyd Fázo Pos ledk <u>v</u> Výs 1 2	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky conečných prvků Iraulické podmínky Iraulické podmínky tup výstavby tup výpočtu tup výpočtů a jejich zhodnocení y výpočtů a jejich zhodnocení ledky stupně stability v čase ledné pórové tlaky Krátkodobé podmínky – Modely A1, A2 Konsolidační analýza – Modely B1, B2	20 21 21 22 22 23 25 25 27 28 29 29 30
5	4.1 4.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5 4.6 Výs 5.1 5.2 5.2.2 5.2.2	Vstu Geo 1 Síť k Hyd Fázo Pos ledk <u>v</u> Výs 1 2 3	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky konečných prvků Iraulické podmínky traulické podmínky tup výpočtu y výpočtů a jejich zhodnocení ledky stupně stability v čase ledné pórové tlaky Krátkodobé podmínky – Modely A1, A2 Konsolidační analýza – Modely B1, B2	20 21 21 22 22 24 25 25 25 27 28 29 29 30 32
5	4.1 4.2 4.2.2 4.3 4.4 4.5 4.6 Výs 5.1 5.2 5.2.2 5.2.2 5.2.2	Vstu Geo 1 Síť ł Hyd Fázo Pos ledk <u>y</u> Výs 1 2 3 Výs	upní parametry zemin pro HS model ometrie modelu Okrajové podmínky a rozměry modelu Strukturní prvky konečných prvků Iraulické podmínky e výstavby tup výpočtu tup výpočtu tup výpočtů a jejich zhodnocení tup výpočtů a jejich zhodnocení krátkodobé podmínky – Modely A1, A2 Konsolidační analýza – Modely B1, B2 Dlouhodobé podmínky – Modely C1, C2 ledné smykové plochy	20 21 21 22 22 23 25 25 25 27 28 29 29 30 32 32

5	.5	Zanedbání vztlaku pod dnem stavební jámy	
6	Záv	/ěr	
Sez	nam	ו použitých tabulek	
Sez	nam	ו použitých obrázků	
Sez	nam	ו použitých zdrojů	
Sez	nam	ו použitých zkratek	40
Sez	nam	n odkazů na elektronické zdroje	40
Sez	nam	۱ příloh	42
Ρ	ŘÍLC	DHA X – GRAFICKÉ ZOBRAZENÍ ZÁKLADNÍCH FÁZÍ VÝPOČTU	42

-

1 Úvod

Stavební jámy jsou nedílnou součástí zakládání staveb. S ubývajícím prostorem na výstavbu a zároveň zvyšujícími se nároky, je zapotřebí využití moderních metod návrhu těchto konstrukcí. Jednou z těchto metod je i metoda konečných prvků.

Cílem bakalářské práce je ozřejmit časový průběh stupně stability na zadané stavební jámě, s ohledem na plánovanou dobu výstavby a životnosti pažící konstrukce. Stavební jáma se nachází ve složitých geologických podmínkách, kterými jsou málo propustné soudržné zeminy. Náplní práce je především sestavení odpovídajícího matematického modelu a provedení numerické analýzy se zaměřením na první mezní stav. Součástí numerické analýzy bude konsolidační výpočet, který umožní posouzení konstrukce za různých podmínek. Matematický model zohlední krátkodobé (neodvodněné) i dlouhodobé (odvodněné) podmínky v různých fázích výstavby. Numerická analýza bude provedena v programu Plaxis 2D.

2 Analyzovaná stavební jáma

2.1 Poloha stavební jámy

Stavební jáma se nachází v centru Brna, přesněji v Zábrdovicích. Umístění stavební jámy v centru Brna indikuje, že bude pravděpodobně součástí městské zástavby, což nám nepřímo potvrzuje zvolený způsob zajištění stavební jámy pomocí kotvené převrtávané pilotové stěny. Nadmořská výška v místě stavby je 202,60 m. n. m. Zadaná konstrukce je v tuto chvíli ve fázi realizace, a proto její přesné umístění zde nebude zmíněno.

Obr. 2-1: Mapa Brna s přibližným umístěním stavební jámy (zdroj google.cz/maps)

2.2 Inženýrsko-geologické poměry

Přehled zemin v geologickém profilu byl převzat z inženýrsko-geologického průzkumu zpracovaného pro stavební jámu na ulici Křenová. Geologický profil zahrnuje následující mocnosti:

Vrstva	Označení	Mocnost [m]	
Antropogenní navážka	Y	1,5	
Jílovité hlíny	CI	5,2	
Zahliněný písek se štěrkem	G-F	3	
Neogenní jíl	СН	-	

Tab. 2-1: Přehled zemin v geologickém profilu na ulici Křenová

Jílovité hlíny
Měkká konzistence
E _{oed} = 2-6 MPa
c _u = 0,02-0,005 MPa
$\phi_u = 0^{\circ}$
c _{ef} = 0,004-0,01 MPa
φ _{ef} = 15-17 °
v = 0,40
β = 0,47
ρ _n = 2100 kg/m ³
R _{dt} = 50-100 kPa
Propustnost – n.10 ⁻⁶ m.s ⁻¹

Tab. 2-2: Směrné normové charakteristiky
--

Zahliněný písek se štěrky	
E _{oed} = 35-50 MPa	
φ _{ef} = 35-36 °	
ρ _n = 1800-1900 kg/m ³	
I _D = 0,6	
R _{dt} = 250-400 kPa	
Propustnost – n.10 ⁻⁴ m.s ⁻¹	

Neogenní jíly
Tuhá a pevná
konzistence
E _{oed} = 8-10 MPa
c _u = 0,06-0,08 MPa
φ _u = 0-3 °
c _{ef} = 0,06 MPa
$\phi_{ef} = 14 \circ$
v = 0,41
β = 0,37
ρ _n = 2050 kg/m ³
R _{dt} = 100-120 kPa
Propustnost – n.10 ⁻⁸ m.s ⁻¹

Obr. 2-2: Geologická mapa 1:25 000 (zdroj: geology.cz)

Obr. 2-3: Legenda geologické mapy (zdroj: geology.cz)

Součástí zadání práce byl přibližný inženýrsko-geologický řez v místě stavební jámy.

Obr. 2-4: Inženýrsko-geologický řez

2.3 Technické řešení stavební jámy

Návrh zajištění stavební jámy byl součástí zadání práce. Zajištění stavební jámy tvoří kotvená pažící stěna, vytvořená z převrtávaných pilot. Hloubka stavební jámy je 12,3 m. Stěna je kotvená zemními kotvami ve třech úrovních. Osová vzdálenost sekundárních pilot je 1,4. Pilotová stěna je vetknuta 3,80 m pod dno stavební jámy. Hladina podzemní vody se nacházím 4,10 m pod upraveným terénem.

Pilotová stěna:

Převrtávaná pilotová stěna Beton C 30/37, E_c = 30 GPa Hloubka paty: 12,30 m Průměr piloty: 0,9 m

Zemní pramencové kotvy

Ve všech úrovních: Předpjaté pramencové kotvy 3 x Lp 15,5; 1620/1800 Osová vzdálenost kotev: B_k = 1,4 m Modul pružnosti táhla: E_s = 200 GPa Modul pružnosti kořene kotvy: E_c = 25 GPa

Průměr kořene kotvy: d = 0,2 m

Vnější únosnost kořene kotvy:

- 1. úroveň: P_{k,max}= 150 kN/m
- 2. úroveň: P_{k,max}= 115 kN/m
- 3. úroveň: P_{k,max}= 115 kN/m

Kotevní	Kotvení	Volná	Délka kořene	Úhel α	Předpínací síla
úroveň	[m.n.m.]	délka	L _k [m]	[°]	F _{prestress} [kN]
1	200.60	11.50	7	20	400
2	195.59	11.50	9	20	490
3	192.81	11.50	9	20	590

Obr. 2-5 Řez stavební jámou vycházející ze zadání

3 Použité metody řešení a aplikovaný matematický model

3.1 Typ výpočtu

3.1.1 K₀ loading

V počátečních podmínkách byl využit typ výpočtu K₀ loading, vhodný pro rovinný terén se souběžnými geologickými vrstvami.

3.1.2 Plastic

Pro krátkodobé a dlouhodobé podmínky byl zvolen výpočet typu Plastic. Tento typ výpočtu neuvažuje se změnou pórových tlaků v čase, nedochází k disipaci pórových tlaků. Používá se pro neodvodněnou (krátkodobou) analýzu se zadaným neodvodněným chováním materiálu (Undrained A, Undrained B, Undrained C). Používá se také pro odvodněnou (dlouhodobou) analýzu se zadaným odvodněným chováním materiálu (Drained).

3.1.3 Consolidation

Výpočet typu consolidation byl použit pro získání co nejreálnějšího průběhu výstavby. Tento typ výpočtu uvažuje s vývojem pórových tlaků průběhu výstavby a umožňuje disipaci zvýšených pórových tlaků.

3.1.4 Safety

Výpočet typu "Safety" se využívá v matematickém modelu pro stanovení vnější a vnitřní stability pažící konstrukce a stupně stability. Pro získání stupně stability se využívá metoda Redukce parametrů smykové pevnosti. Vstupní parametry smykové pevnosti φ a c jsou v průběhu výpočtu redukovány až do fáze před kolapsem. Hodnota ΣM_{SF} (safety factor multiplier) řídí postupné snižování pevnostních parametrů. Na začátku výpočtu je hodnota $\Sigma M_{SF} = 1$ a postupně se během výpočtu snižuje v předem zadaném počtu kroků.

$$\Sigma MSF = \frac{\tan(\varphi_d)}{\tan(\varphi_f)} = \frac{c_d}{c_f}$$
(3-1)

Stupeň stability lze poté zapsat jako:

$$SF = \frac{pevnost materiálu}{pevnost při poruše} = \Sigma MSF$$
(3-2)

3.2 Materiálový model - Hardening soil model (HS)

HS model patří do skupiny elesto-plastických materiálových modelů, je to pokročilý materiálový model, který eliminuje nedostatky Mohr-Coulombova materiálového modelu. Základním znakem je hyperbolický pracovní diagramem s Mohr-Coulombovou podmínkou porušení definující maximální hodnotu deviátoru napětí q^r. Toto napětí je závislé na pevnostních parametrech zeminy. Asymptota hyperboly se blíží k hodnotě q^a. Sečna protíná hyperbolickou část v bodě 0,5q^r a její úhel odklonu od horizontály je dán tangentou s hodnotou sečnového modulu tuhosti E₅₀. Součástí zatěžovací křivky je i větev odlehčení a opětovného přitížení, která je elastická, charakterizuje jí modul pružnosti E_{ur}. Zatěžovací křivka pracovního diagramu je elasto-plastická. Už při malém zatížení nastávají plastické deformace. Plocha plasticity, u HS modelu, která matematicky popisuje přetvárné deformace, s dělí na smykovou a objemovou. Obě plochy jsou posuvné, postihnou tedy důležitý faktor chování zemin, zpevňování materiálu ("hardening") při zvyšování napětí. HS model zahrnuje závislost tuhosti zeminy na hloubce a na působícím napětí.

Obr. 3-1: Pracovního diagram HS modelu

Přehled vstupních parametrů:

Pevnostní parametry:

- Úhel vnitřního tření φ'
- Koheze *c*'
- Úhel dilatance Ψ

Deformační parametry:

- Sečnový referenční modul z triaxiální zkoušky E50^{ref}
- Tečnový referenční modul z edometrické zkoušky *E_{oed}^{ref}*
- Odtěžovací / znovu přitěžovací modul pružnosti Eurref
- Poissonovo číslo pro odtížení / opětovné přitížení vur

Ostatní parametry:

- Exponent řídící závislost deformačních charakteristik na napětí m
- Referenční napětí p_{ref}
- Součinitel zemního tlaku pro normální konsolidaci K_0^{NC}
- Historie zatěžování (OCR/POP)

4 Výpočetní model

4.1 Vstupní parametry zemin pro HS model

Vstupní parametry pro aplikaci HS modelu nebyly k dispozici, proto jsou k jejich stanovení použita níže uvedená doporučení. Parametry pro neogenní jíly jsou převzaty z publikace Numerická analýza pažících jam (MIČA L.). Pro Variantu 1 byly parametry smykové pevnosti φ a *c* pro neogenní jíly tuhé i pevné zvoleny počátečním inženýrským odhadem. Varianta 2 vychází z hodnot parametrů smykové pevnosti získaných z Laboratorních zkoušek mechaniky zemin ulice Křenová.

$$E_{50}^{ref} = E_{oed}^{ref} = E'$$
 (4-1)

$$E_{ur}^{ref} = 3 \times E_{50}^{ref}$$
 (4-2)

$$K_0 = (1 - \sin \varphi') \tag{4-3}$$

Zemina	Navážka	Jílové	Štěrkopísek	Neogen	Neogen
		sedimenty		tuhý	pevný
Podmínky	Odvodněné	Odvodněné	Odvodněné	Neodvod.	Neodvod.
				typu A	typu A
γ _{unsat} [kN/m ³]	16	16	17	16	16
γ _{sat} [kN/m³]	20	20	20	18	18
E ₅₀ ^{ref} [kN/m ²]	18. 10 ³	2,0. 10 ⁴	3,0. 10 ⁴	11,86. 10 ³	11,86. 10 ³
E _{oed} ^{ref} [kN/m ²]	18. 10 ³	2,0. 10 ⁴	3,0. 10 ⁴	11,86. 10 ³	11,86. 10 ³
E _{ue} ^{ref} [kN/m ²]	54. 10 ³	6,0. 10 ⁴	9,0. 10 ⁴	36,17. 10 ³	36,17. 10 ³
m [-]	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
V _{ur} [-]	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
p _{ref} [kN/m ²]	100	100	100	100	100
c' [kN/m²]	5	8	0	10	20
φ' [°]	17	20	31	23	23
Ψ[°]	0	0	0	0	0
K ₀ [-]	0,707	0,657	0,484	0,609	0,609
k _x [m/den]	8,64	8,64	8,64	8,64. 10 ⁻⁴	8,64. 10 ⁻⁴
k _y [m/den]	8,64	8,64	8,64	8,64. 10 ⁻⁴	8,64. 10 ⁻⁴
OCR	1	1	1	1	1

Tab. 4-1: Hodnoty parametrů pro jednotlivé zeminy – Varianta 1

Zemina	Navážka	Jílové	Štěrkopísek	Neogen	Neogen
		sedimenty		tuhý	pevný
Podmínky				Neodvod.	Neodvod.
				typu A	typu A
γ _{unsat} [kN/m ³]				16	16
γ _{sat} [kN/m³]				18	18
E ₅₀ ^{ref} [kN/m ²]				11,86. 10 ³	11,86. 10 ³
E _{oed} ^{ref} [kN/m ²]	۲-X	, ≻-X		11,86. 10 ³	11,86. 10 ³
E _{ue} ^{ref} [kN/m ²]	ab.	ab.	þ. ^	36,17. 10 ³	36,17. 10 ³
m [-]	Z T	zTz	V Ta	0,5	0,5
V _{ur} [-]	etry	etry	letr	0,2	0,2
p _{ref} [kN/m ²]	ame	ame	Lan	100	100
c' [kN/m ²]	par	par	bai	15	20
φ' [°]	Viz	<i><i><i><i><i><i><i><i><i><i><i><i><i><</i></i></i></i></i></i></i></i></i></i></i></i></i>	Viz	26	26
Ψ[°]				0	0
K ₀ [-]				0,609	0,609
k _x [m/den]				8,64. 10 ⁻⁴	8,64. 10 ⁻⁴
k _y [m/den]				8,64. 10 ⁻⁴	8,64. 10 ⁻⁴
OCR				1	1

Tab. 4-2: Hodnoty parametrů pro jednotlivé zeminy – Varianta 2

4.2 Geometrie modelu

Mocnosti jednotlivých vrstev a úroveň hladiny podzemní vody byly převzaty ze zadání práce.

4.2.1 Okrajové podmínky

V modelu jsou použity standardní deformační okrajové podmínky, u spodní hrany je zabráněno horizontálnímu i vertikálnímu posunutí (total fixities), u bočních hran je zabráněno posunutí v horizontálním směru (horizontal fixities).

Obr. 4-1: Hranice modelu a okrajové podmínky

4.2.2 Strukturní prvky

Zemina – modelována pomocí plošného prvku – uzavřeného polygonu "soil polygon", definovaného jednotlivými body. K vytvořené ploše lze přiřadit konkrétní nadefinovanou zeminu.

Pilotová stěna – modelována pomocí strukturního prvku "plate". Model v Plaxisu předpokládá kontinuální obdélníkový průřez, byla proto zadána náhradní tloušťka stěny viz Obr. 4-2.

Obr. 4-2: Půdorys převrtávané pilotové stěny

Parametr	Označení	Hodnota	Jednotky
Plocha	A	0,57	m ²
Modul pružnosti	E	30. 10 ⁶	kN/m
Poissonovo číslo	ν	0,15	-
Moment setrvačnosti	I	0,0154	m ⁴
Osová tuhost	EA	17,1.10 ⁶	kN/m
Ohybová tuhost	EI	46,3.10 ³	kN m²/m

Tab. 4-3: Materiálové vlastnosti pilotové stěny (Plate)

Předpjaté pramencové kotvy – pro zjednodušení modelování se hlava kotvy neuvažuje a bod zakotvení je uvažován přímo v líci pilotové stěny. Táhlo kotvy je modelováno pomocí strukturního prvku "node-to-node ancher". Prvek vytváří pružinu mezi dvěma uzly modelu. Základ tvoří izoparametrický 2 uzlový prvek. Posunutí je po délce interpolováno tvarovými funkcemi prvního řádu (lineárně). Kořen kotvy je vytvořen strukturním prvkem "embeded beam row". Pro 15-uzlové konečné prvky je prutový prvek 5-uzlový se třemi stupni volnosti v každém uzlu, přenáší zatížení osovými silami, příčnými silami a ohybovým momentem. Zároveň umožňuje přenos zatížení plášťovým třením pomocí kontaktních prvků.

Označení Parametr Hodnota Jednotky 200. 10⁶ Modul pružnosti Е kN/m 4,5. 10⁻⁴ m^2 Plocha А Osová tuhost ΕA 90. 10³ kΝ Vzdálenost kotev 1,40 m Lspacing

Tab. 4-4: Vlastnosti táhla kotvy (Node-to-node anchor)

Parametr	Označení	Hodnota	Jednotky
Modul pružnosti	E	25. 10 ⁶	kN/m
Průměr	D	0,20	m
Vzdálenost kotev	L _{spacing}	1,40	kN
Únosnost na plášti	T _{skin,start,max}	150	kN/m
1. kotevní úroveň	T _{skin,end,max}	150	kN/m
Únosnost na plášti	T _{skin,start,max}	115	kN/m
2. kotevní úroveň	T _{skin,end,max}	115	kN/m
Únosnost na plášti	T _{skin,start,max}	115	kN/m
3. kotevní úroveň	T _{skin,end,max}	115	kN/m

Tab. 4-5: Vlastnosti kořene kotvy (Embedded beam row)

Vnější zatížení – modelováno pomocí strukturního prvku "create line load". Hodnota zatížení 20 kN/m.

4.3 Síť konečných prvků

Pro diskretizaci kontinua byly použity 15-uzlové trojúhelníkové konečné prvky. Program Plaxis 2D generuje síť konečných prvků automaticky pomocí příkazu Mesh, Rozdělení prvků sítě byla definováno na střední stupeň hustoty sítě "Medium" a v okolí konstrukce, kde jsou očekávány největší posuny, byla síť zhuštěna. Generovaná síť konečných prvků obsahovala 3046 prvků a 24989 uzlů.

Obr. 4-3: Síť konečných prvků

4.4 Hydraulické podmínky

Přítomnost hladiny podzemní vody sahající do úrovně 4,10 m pod upravený terén vyžadovala zohlednění hydraulických podmínek, které jsou zobrazeny na Obr. 4-4.

Obr. 4-4: Hydraulické podmínky, zelená – "seepage", červená – "close"

4.5 Fáze postupu výstavby

Výpočet modelu byl rozčleněn do osmi základních fází zobrazených v Tab. 4-6 , fáze na sebe vzájemně navazují, čímž je snaha simulovat postup výstavby stavební jámy. Grafické zobrazení základních fází je zařazeno v příloze 1.

Fáze	Název fáze	Typ výpočtu
0	Initial phase	K₀ procedure
1	Instalace stěny a aktivace zatížení	Plastic
2	Odkop zeminy na 1. kotevní úroveň	Plastic
3	Osazení a aktivace kotev v 1. kotevní úrovni	Plastic
4	Odkop zeminy na 2. kotevní úroveň	Plastic
5	Osazení a aktivace kotev v 2. kotevní úrovni	Plastic
6	Odkop zeminy na 3. kotevní úroveň	Plastic
7	Osazení a aktivace kotev v 3. kotevní úrovni	Plastic
8	Odkop zeminy na dno stavební jámy	Plastic
9	Stabilitní analýza	Safety

Tab. 4-6: Fáze výstavby pro dlouhodobé a krátkodobé podmínky

Číslo	Název fáze	Typ výpočtu	Délka
fáze			fáze [den]
0	Initial phase	Gravity loading	-
1	Instalace stěny a aktivace zatížení	Plastic	-
2	Odkop zeminy na 1. kotevní úroveň	Consolidation	20
3	Osazení a aktivace kotev v 1. kotevní úrovni	Plastic	-
4	Odkop zeminy na 2. kotevní úroveň	Consolidation	20
5	Osazení a aktivace kotev v 2. kotevní úrovni	Plastic	-
6	Odkop zeminy na 3. kotevní úroveň	Consolidation	20
7	Osazení a aktivace kotev v 3. kotevní úrovni	Plastic	-
8	Odkop zeminy na dno stavební jámy	Consolidation	20
9	Stabilitní analýza	Safety	-
9a	2 měsíce po dokončení fáze 8	Consolidation	60
10a	Stabilitní analýza fáze 9a	Safety	-
9b	4 měsíce po dokončení fáze 8	Consolidation	120
10b	Stabilitní analýza fáze 10a	Safety	-
11a	6 měsíců po dokončení fáze 8	Consolidation	180
11b	Stabilitní analýza fáze 11a	Safety	-
12a	95% konsolidace	Consolidation	-
12b	Stabilitní analýza fáze 12a	Safety	-

Tab. 4-7: Fáze výstavby pro konsolidační výpočet

Typ výpočtu pórových tlaků byl pro fázi 0-3 zvolen jako "Phreatic". Druhá kotevní úroveň (fáze 4) je již pod hladinou podzemní vody. Hladina podzemní vody byla jednotlivých odkopech snižována až na dno stavební jámy (Obr. 4-5). Od Fáze 4 je tedy typ výpočtu pórových tlaků nastaven jako ustálené proudění tedy "Steady state groundwater flow".

Obr. 4-5: Snižování hladiny podzemní vody v průběhu výstavby

4.6 Postup výpočtu

Bylo spočítáno 6 základních modelů A1, A2, B1, B2, C1, C2 (Tab. 4-8), které byly rozděleny do dvou variant podle zadaných vstupních parametrů. V každé skupině proto byl vždy jeden model s krátkodobými podmínkami, s konsolidační analýzou a dlouhodobými podmínkami. Zadané podmínky a zadaný čas v konsolidační analýze umožnili Variantu 1 a Variantu 2 porovnat mezi sebou.

Označení	Parametry smykové	Podmínky
modelu	pevnosti	
A1	Varianta 1	Krátkodobé (odvodněné)
A2	Varianta 2	Krátkodobé (odvodněné)
B1	Varianta 1	Konsolidační
B2	Varianta 2	Konsolidační
C1	Varianta 1	Dlouhodobé (neodvodněné)
C2	Varianta 2	Dlouhodobé (neodvodněné)
D1	Varianta 1	Dlouhodobé (neodvodněné)
D2	Varianta 2	Dlouhodobé (neodvodněné)
E1	Varianta 1	Krátkodobé (odvodněné)
E2	Varianta 2	Krátkodobé (odvodněné)
A1-1	Varianta 1	Krátkodobé (odvodněné)
A1-2	Varianta 1	Krátkodobé (odvodněné)
A1-4	Varianta 1	Krátkodobé (odvodněné)

Tab.	4-8:	Přehled	analvzo	ovaných	modelů
			0111011920		111001010101

5 Výsledky výpočtů a jejich zhodnocení

Výpočty jsou vyhodnoceny několika způsoby. První způsob zkoumá stupeň stability v čase, druhý způsob hodnotí velikost pórových tlaků v různých podmínkách, třetí způsob popisuje smykové plochy, čtvrtý a pátý způsob znázorňuje, jaké úpravy v modelu by mohly zvýšit stupeň stability, aniž by se změnila hloubka vetknutí pažící konstrukce.

5.1 Výsledky stupně stability v čase

Stavební jáma je analyzována pro dvě varianty, lišící se pouze v parametrech smykové pevnosti. Stupně stability jsou stanoveny pro krátkodobé a dlouhodobé podmínky. Pro lepší znázornění vývoje stupně stability v čase je v modelech s konsolidační analýzou rozlišeno několik časových období. Výsledné hodnoty stupně stability jsou uvedeny v Tab. 5-1 a pro lepší přehlednost graficky zpracovány v Obr. 5-1.

Varianta 1				Varianta 2	
Označení	Počet dní	Stupeň	Označení	Počet dní	Stupeň
modelu	po fázi 8	stability	modelu	po fázi 8	stability
A1	0	1,392	A2	0	1,513
B1	80	1,243	B2	80	1,351
	140	1,220		140	1,322
	200	1,212		200	1,312
	260	1,207		260	1,309
	294	1,206		319	1,306
C1	470	1,201	C2	510	1,296

Tab. 5-1: Stupeň stability po dokončení stavební jámy v různých časových obdobích

Obr. 5-1: Stupně stability v čase

Z výsledků zobrazených na Obr. 5-1 jasně vyplývá, závislost stupně stability na smykové pevnosti. U Varianty 1 se zadanými nižšími parametry smykové pevnosti vychází nižší stupeň stability než u Varianty 2 zadané s vyššími parametry smykové pevnosti. Dále je jasně vidět postupný pokles stupně stability u obou variant v narůstajícím čase. Pro krátkodobé (neodvodněné) podmínky je stupeň stability nejvyšší, v průběhu konsolidace klesá a nakonec se ustálí v dlouhodobých (odvodněných) podmínkách.

5.2 Výsledné pórové tlaky

5.2.1 Krátkodobé podmínky – Modely A1, A2

Nastavení krátkodobých (neodvodněných) podmínek pode dnem stavební jámy způsobí, že v důsledku rychlého odtížení se plně nasycená zemina nestihne zkonsolidovat, v pórech vznikne negativní pórový tlak *u* (podtlak) a ten v zemině zvýší efektivní napětí σ' (Rov. 5-1). Zemina pod dnem stavební jámy má tendenci se zvedat. V oblasti za rubem konstrukce vzniká poklesová kotlina, zemina z důvodu vlastní tíhy a vneseného vnějšího zatížení klesá, snižuje se efektivní napětí a roste tlak (Rov. 5-2).

$$\sigma' = \sigma - (-u)$$
 (5-1)

$$\sigma = \sigma' + u \tag{5-2}$$

Obr. 5-2: Výsledné pórové tlaky v modelech v krátkodobých podmínkách

5.2.2 Konsolidační analýza – Modely B1, B2

Nastavení konsolidačního výpočtu dovoluje zemině v průběhu výstavby konsolidovat. Vznikají pórové tlaky a zároveň je umožněna jejich disipace v průběhu konsolidace. Po ukončení výstavby (Obr. 5-3) vznikají za konstrukcí zvýšené pórové tlaky, které jsou podstatně nižší než u krátkodobých podmínek. S narůstajícím časem konsolidace se pórové tlaky snižují (Obr. 5-4).

Obr. 5-3: Výsledné pórové tlaky v modelech s konsolidací po 80 dnech

Obr. 5-4: Výsledné pórové tlaky v modelech s konsolidací po 260 dnech

5.2.3 Dlouhodobé podmínky – Modely C1, C2

Po ukončení fáze 8 (Tab. 4-7) s nastavenými dlouhodobými podmínkami, nevznikají v modelu žádné pórové tlaky.

5.3 Výsledné smykové plochy

Tvar kritické smykové plochy pro všechny řešené modely vychází přibližně stejný (Ob. 5-5), kritická smyková plocha odpovídá ztrátě vnější stability. Pouze u modelu A1 je tvar kritické smykové plochy jiný než u ostatních modelů (Obr. 5-6). Tvar této smykové plochy ukazuje na ztrátu vnitřní stability. Síla v kotvě pravděpodobně usmýkne horninový klín mezi pažící stěnou a kořenem kotvy. Ověření tohoto předpokladu viz kap. 5.4.

Obr. 5-5: Vnější kritická smyková plocha

Obr. 5-6: Přechod vnější – vnitřní stabilita

5.4 Ověření smykové plochy

U modelu A1 pravděpodobně vzniká ztráta vnitřní stability. Tento předpoklad je možné ověřit prodloužením volné délky táhla kotvy, tím by mělo dojít ke změně tvaru kritické smykové plochy a nárůstu stupně stability.

Označení	Prodloužení volné	Stupeň
modelu	délky kotvy o [m]	stability
A1-1	1	1,404
A1-2	2	1,415
A1-4	4	1,416

Tab. 5-2: Modifikace modelu A1

Obr. 5-7: Kritická smyková plocha modelu A1-1

Obr. 5-8: Kritická smyková plocha modelu A1-2 a A1-4

Stupeň stability podle předpokladů u všech modelů s prodloužením volné délky táhla kotvy stoupl. Z tvaru kritické smykové plochy u modelu A1-1 (Obr. 5-7) můžeme pozorovat, že se ještě částečně objevuje vnitřní ztráta stability, ale dominantní se stává vnější ztráta stability. U modelů A1-2 a A1-4 (Obr. 5-8) dochází k vnější ztrátě stability a stupeň stability vzrostl. Pro tyto dva modely se stupeň stability liší jen minimálně. Program Plaxis nerozlišuje mezi vnější a vnitřní ztrátou stability. Porovnáme-li tvary kritických smykových ploch u modelů A1, A1-1 a A1-2 (A1-4) vidíme, jak se mění kritická smyková plocha z vnitřní ztráty stability na vnější ztrátu stability v závislosti na délce táhla kotvy.

5.5 Zanedbání vztlaku pod dnem stavební jámy

U krátkodobých podmínek (Obr.5-2) jsou pod dnem stavební jámy viditelné zvýšené pórové tlaky. Vznikla proto myšlenka, jak by se změnil výsledný stupeň stability, kdyby se na pasivní straně zanedbal vztlak. V programu Plaxis není možné pod hladinou podzemní vody vztlak ignorovat, proto byla uměle navýšena objemová hmotnost zeminy o hodnotu vztlaku.

Pod dnem stavební jámy se od paty pažící konstrukce k levému okraji modelu vytvořila z tuhého neogenního jílu nová zemina (Obr. 5-9), s upraveným parametrem γ_{sat}.

Obr. 5-9: Zanedbání vztlaku pod dnem stavební jámy

Výchozí	Stupeň stability	Upravené modely	Stupeň stability
modely	výchozích modelů	se zanedbaným	upravených modelů
		vztlakem	
A1	1,392	E1	1,605
A2	1,513	E2	1,736
C1	1,201	D1	1,485
C2	1,296	D2	1,623

Tab. 5-3: Zanedbání vztlaku pod dnem stavební jámy – porovnání modelů

Analyzovány byly modely s krátkodobými a dlouhodobými podmínkami pro obě varianty smykových parametrů. Z Tab. 5-3 vyplývá, že zanedbáním vztlaku pod dnem stavební jámy naroste efektivní napětí, tím pádem naroste smyková pevnost a zvýší se stupeň stability.

V modelech E1, E2, D1, D2 vznikla vnitřní ztráta stability (Obr. 5-10), v kap. 5.4 bylo prokázáno, že prodloužením volné délky táhla kotvy by se změnila vnitřní ztráta stability na ztrátu stability a stupeň stability by ještě vzrostl. Nejedná se však o reálný případ pouze o teoretickou variantu.

Obr. 5-10: Smyková plocha se zanedbáním vztlaku pod dnem stavební jámy

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo ozřejmit časový průběh stupně stability zadané stavební jámy s ohledem na etapizaci výstavby a životnost pažící konstrukce.

Za pomoci numerické analýzy stavební jámy zhotovené v málo propustných soudržných zeminách, byly vytvořeny dvě varianty s různými vstupními parametry výpočtu. Každá z variant obsahovala tři modely pro výpočet s krátkodobými (neodvodněný) podmínkami, dlouhodobými neodvodněnými podmínkami a konsolidační výpočet. Výsledné stupně stability byly posouzeny v závislosti na čase nastaveném v modelech. Z výsledného zhodnocení vidíme, že stupeň stability je nejvyšší pro variantu s krátkodobými podmínkami (modely A1,A2) poté začne klesat u výsledků konsolidační analýzy (modely B1,B2) a nakonec se ustálí v dlouhodobých podmínkách (modely C1, C2).

Rozdíl vstupních parametrů smykové pevnosti se značně projevil u stupňů stability. Varianta 1 s nižšími smykovými pevnostmi má nižší stupeň stability než Varianta 2 s vyššími vstupními parametry smykové pevnosti.

Pórové tlaky byly nejvyšší u modelů A1, A2 (neodvodněné), což bylo předpokládáno vzhledem k neumožnění typu výpočtu disipovat pórové tlaky. U konsolidační analýzy je vidět vznik nižších pórových tlaků a jejich disipace v čase.

Kritická smyková plocha vznikala při ztrátě vnější stability u všech modelů přibližně stejná, pouze u modelu A1 vznikla kritická smyková plocha při ztrátě vnitřní stability. Modely A1-1, A1-2 a A1-4 potvrdily předpoklad, že prodloužením volné délky táhla kotvy se kritická smyková plocha při ztrátě vnitřní stability změní na kritickou smykovou plochu při ztrátě vnější stability.

U modelů D1, D2, E1, E2 bylo potvrzeno, že pokud pod dnem stavební jámy zanedbáme vztlak, značně vzroste stupeň stability z důvodu navýšení efektivního napětí na pasivní straně konstrukce.

Seznam použitých tabulek

Tab. 2-1: Přehled zemin v geologickém profilu na ulici Křenová Tab. 2-2: Směrné normové charakteristiky Tab. 2-3 Geometrické vlastnosti kotev a předpínací síly Tab. 4-1: Hodnoty parametrů pro jednotlivé zeminy – Varianta 1 Tab. 4-2: Hodnoty parametrů pro jednotlivé zeminy – Varianta 2 Tab. 4-3: Materiálové vlastnosti pilotové stěny (Plate) Tab. 4-3: Materiálové vlastnosti pilotové stěny (Plate) Tab. 4-4: Vlastnosti táhla kotvy (Node-to-node anchor) Tab. 4-5: Vlastnosti kořene kotvy (Embedded beam row) Tab. 4-6: Fáze výstavby pro dlouhodobé a krátkodobé podmínky Tab. 4-7: Fáze výstavby pro konsolidační výpočet Tab. 4-8: Přehled analyzovaných modelů Tab. 5-1: Stupeň stability po dokončení stavební jámy v různých časových obdobích Tab. 5-2: Modifikace modelu A1

Tab. 5-3: Zanedbání vztlaku pod dnem stavební jámy – porovnání modelů

Seznam použitých obrázků

Obr. 2-1: Mapa Brna s přibližným umístěním stavební jámy (zdroj google.cz/maps)

- Obr. 2-2: Geologická mapa 1:25 000 (zdroj: geology.cz)
- Obr. 2-4: Inženýrsko-geologický řez
- Obr. 2-5 Řez stavební jámou vycházející ze zadání
- Obr. 3-1: Pracovního diagram HS modelu
- Obr. 4-1: Hranice modelu a okrajové podmínky
- Obr. 4-2: Půdorys převrtávané pilotové stěny
- Obr. 4-3: Síť konečných prvků
- Obr. 4-4: Hydraulické podmínky, zelená "seepage", červená "close"
- Obr. 4-5: Snižování hladiny podzemní vody v průběhu výstavby
- Obr. 5-1: Stupně stability v čase
- Obr. 5-2: Výsledné pórové tlaky v modelech v krátkodobých podmínkách
- Obr. 5-3: Výsledné pórové tlaky v modelech s konsolidací po 80 dnech

Obr. 5-4: Výsledné pórové tlaky v modelech s konsolidací po 260 dnech Obr. 5-5: Vnější kritická smyková plocha Obr. 5-6: Přechod vnější – vnitřní stabilita Obr. 5-7: Kritická smyková plocha modelu A1-1 Obr. 5-8: Kritická smyková plocha modelu A1-2 a A1-4 Obr. 5-9: Zanedbání vztlaku pod dnem stavební jámy Obr. 5-10: Smyková plocha se zanedbáním vztlaku pod dnem stavební jámy

Seznam použitých zdrojů

Weiglová, K. *Mechanika Zemin*. Akademické nakladatelství CERM, s.r.o, Brno 2007, ISBN 978-80-7204-507-5

VANÍČEK, I. Mechanika zemin. Vydavatelství ČVUT. Praha 1996, ISBN 80-01-01437-1

Masopust, J. *Speciální zakládání staveb, díl 1.* Akademické nakladatelství CERM, s.r.o, Brno 2004, ISBN 80-214-2770-1

Masopust, J. *Speciální zakládání staveb, díl 2.* Akademické nakladatelství CERM, s.r.o, Brno 2006, ISBN 80-7204-489-3

Masopust, J. *Navrhování základových a pažících konstrukcí, příručka k ČSN EN 1997*. ČKAIT, Praha 2012, ISBN 978-80-87438-31-2

Miča, L., Chalmovský, J., Fiala R., Račanský V. *Numerická analýza pažení stavebních jam.* Ústav geotechniky, Fakulta stavební, Vysoké učení technické v Brně, Brno 2011, ISBN 978-80-7204-773-4

Chalmovský, J., *Základy matematického modelování v geotechnice s využitím programu Plaxis*. Ústav geotechniky, Fakulta stavební, Vysoké učení technické v Brně, Brno 2014, ISBN 978-80-214-4938-1

Studijní materiály k předmětu BF054 - Aplikace inženýrských úloh v geotechnice. VUT FAST Brno, 2017

Seznam odkazů na elektronické zdroje

www.geology.cz www.google.cz/maps www.geokotvy.cz www.plaxis.com

Ostatní zdroje

Inženýrsko-geologické a hydrogeologické posouzení Brno – Křenová, GEON s.r.o

Laboratorní zkoušky mechaniky zemin Bytový dům Ul. Křenová, Brno, Ústav

Geotechniky, Fakulta stavební VUT Brno

Seznam použitých zkratek

HS	Hardening soil model
ΣM_{SF}	Safety factor multiplier
ϕ_{d}	Zadaný úhel vnitřního tření
ϕ_{d}	Dosažený úhel vnitřního tření
Cd	Zadaná soudržnost zeminy
Cf	Dosažená soudržnost zeminy při kolapsu
E	Modul pružnosti
D	Průměr
$L_{spacing}$	Vzdálenost kotev
$T_{skin,start,max}$	Maximální plášťové tření na začátku kořene kotvy
$T_{skin,end,max}$	Maximální plášťové tření na konci kořene kotvy
А	Plocha
ν	Poissonovo číslo
I	Moment setrvačnosti
EA	Osová tuhost
EI	Ohybová tuhost
γunsat	Objemová tíha pod hladinou vody
γ _{sat}	Objemová tíha saturovaná
E_{50}^{ref}	Sečnový referenční modul z triaxiální zkoušky
E_{oed}^{ref}	Tečnový referenční modul z edometrické zkoušky
E_{ue}^{ref}	Odtěžovací/ znovu přitěžovací modul pružnosti

m	Parametr řídící vztah mezi napětím a deformací
Vur	Poissonovo číslo pro odtížení/ opětovné přitížení
P _{ref}	Referenční napětí
C'	Koheze
φ'	Úhel vnitřního tření
Ψ	Úhel dilatance
K_0^{NC}	Součinitel zemního tlaku pro normální konsolidaci
k _x	Koeficient hydraulické propustnosti
k _y	Koeficient hydraulické propustnosti
OCR	Parametry popisující historii zatěžování

Seznam příloh

PŘÍLOHA 1 – GRAFICKÉ ZOBRAZENÍ ZÁKLADNÍCH FÁZÍ VÝPOČTU

1. Fáze

3. Fáze

4. Fáze

5. Fáze

6. Fáze

7. Fáze

8. Fáze

